

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1884

**ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
ΣΤΗ ΧΑΡΙΣ ΚΑΛΛΙΓΑ**

1941-2023

Η Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία αναγγέλλει με λύπη στα μέλη και στους φίλους της την απώλεια της Χάρις Καλλιγά, αρχιτέκτονος και ερευνήτριας της βυζαντινής Μονεμβασιάς, μέλους της Εταιρείας από το 1977.

Η Χάρις Καλλιγά, το γένος Μιχαηλίδου, είλκε την καταγωγή της από τη Σύμη και γεννήθηκε στην ελληνική παροικία του Καΐρου. Σπούδασε αρχιτεκτονική στο Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο στην Αθήνα και βυζαντινή ιστορία στο Λονδίνο, όπου το 1987 αναγορεύτηκε διδάκτωρ του King's College. Από το 1966 άρχισε να εργάζεται μαζί με τον σύζυγό της Αλέξανδρο Καλλιγά στην αποκατάσταση κτηρίων στον οικισμό της Μονεμβασιάς, στον οποίο έκτοτε αφιερώθηκαν. Επί πενήντα σχεδόν χρόνια, εργάστηκαν σε 90 οικοδομήματα διαφόρων ειδών και εποχών, και τεκμηρίωσαν πολλά άλλα. Η δραστηριότητά τους επεκτάθηκε εκτός των ορίων της Μονεμβασιάς, σε μνημεία άλλων περιοχών αλλά και εκτός των ελληνικών συνόρων (Άγιος Γεώργιος Βενετίας). Η Χάρις Καλλιγά χρημάτισε εν τω μεταξύ διευθύντρια της Γενναδείου Βιβλιοθήκης της Αμερικανικής Σχολής Κλασικών Σπουδών στην Αθήνα (1995-2004), με ιδιαίτερα πλούσιο έργο. Διετέλεσε επίσης ενεργό μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού (πρόεδρος του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς, 2002-2009).

Το ερευνητικό και συγγραφικό της έργο είχε ως επίκεντρο την αγαπημένη της Μονεμβασιά. Εξέδωσε τις μονογραφίες *H βυζαντινή Μονεμβασία και οι πηγές της ιστορίας της* (2003) και *Μονεμβασία, Μια βυζαντινή πόλις-κράτος* (2010) –και στα

αγγλικά– και σειρά άρθρων σε επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους, με κύριο αντικείμενο τον οικισμό και τα μνημεία του (ορισμένα σε συνεργασία με τον Αλέξανδρο Καλλιγά). Στον ΙΓ΄(1985-1986) τόμο του Δελτίου της XAE δημοσίευσαν μαζί μία μελέτη για το σπίτι του Λάσκαρη στον Μυστρά. Στον τόμο *Μονεμβασία*, Ξαναγράφοντας σε παλίμψηστα (2006), συγκεντρώθηκε το αναστηλωτικό έργο του ζεύγους Καλλιγά στον οικισμό. Η Χάρις Καλλιγά επιμελήθηκε επίσης την έκδοση αρκετών τόμων πρακτικών των δεκαοκτώ συμποσίων ιστορίας και τέχνης του Μονεμβασιώτικου Ομίλου που διοργάνωσαν μαζί με τον σύζυγό της (1988-2009), με θέματα σχετικά με την ιστορία της Πελοποννήσου, τις αποκαταστάσεις ιστορικών κτηρίων κ.ά. Η ίδια δημοσίευσε επίσης ποιήματα και υπήρξε δόκιμη ζωγράφος.

Η Χάρις Καλλιγά θα μείνει για πάντα ταυτισμένη με τον βράχο της Μονεμβασιάς και τα μνημεία του. Το έργο του ζεύγους Καλλιγά για την προστασία και την αποκατάσταση του οικιστικού συνόλου της Μονεμβασιάς υπήρξε θεμελιώδες για τη διάσωση του σπουδαίου αυτού μεσαιωνικού οικισμού και εύλογα απέσπασε το 1981 το βραβείο της Europa Nostra –ένα από τα πρώτα που απονεμήθηκαν στη χώρα μας. Το 2018 ο Δημήτρης Φιλιππίδης επιμελήθηκε το βιβλίο *Συνάντηση με τη Χάρις και τον Αλέξανδρο Καλλιγά*, όπου συνάδελφοί τους αποτιμούν την πολυδιάστατη δράση τους. Το 2022, ο Δήμος Μονεμβασιάς και τη Σχολή Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ διοργάνωσαν ημερίδα και έκθεση με το ίδιο αντικείμενο, στον ιστορικό οικισμό.

Η Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία εκφράζει τα θερμά της συλλυπητήρια
στην οικογένεια και τους οικείους της Χάρις Καλλιγά